

Ecoprint nemezelt karkötő

Hunyadvári Szilvia formatervező iparművész, nemezkészítő segítségével

Amire szükségünk lesz:

1. fázisban:

- 0,5-1 dkg fehér/nyers merinói szalaggyapjú (16-18 mikronos).
- recés gumi lábtörlő vagy csúszásgátló műanyag fiókbetét;
- babaszappan;
- vizestálka, víz;
- szivacs;
- kisebb vászonkendő;
- törülköző.

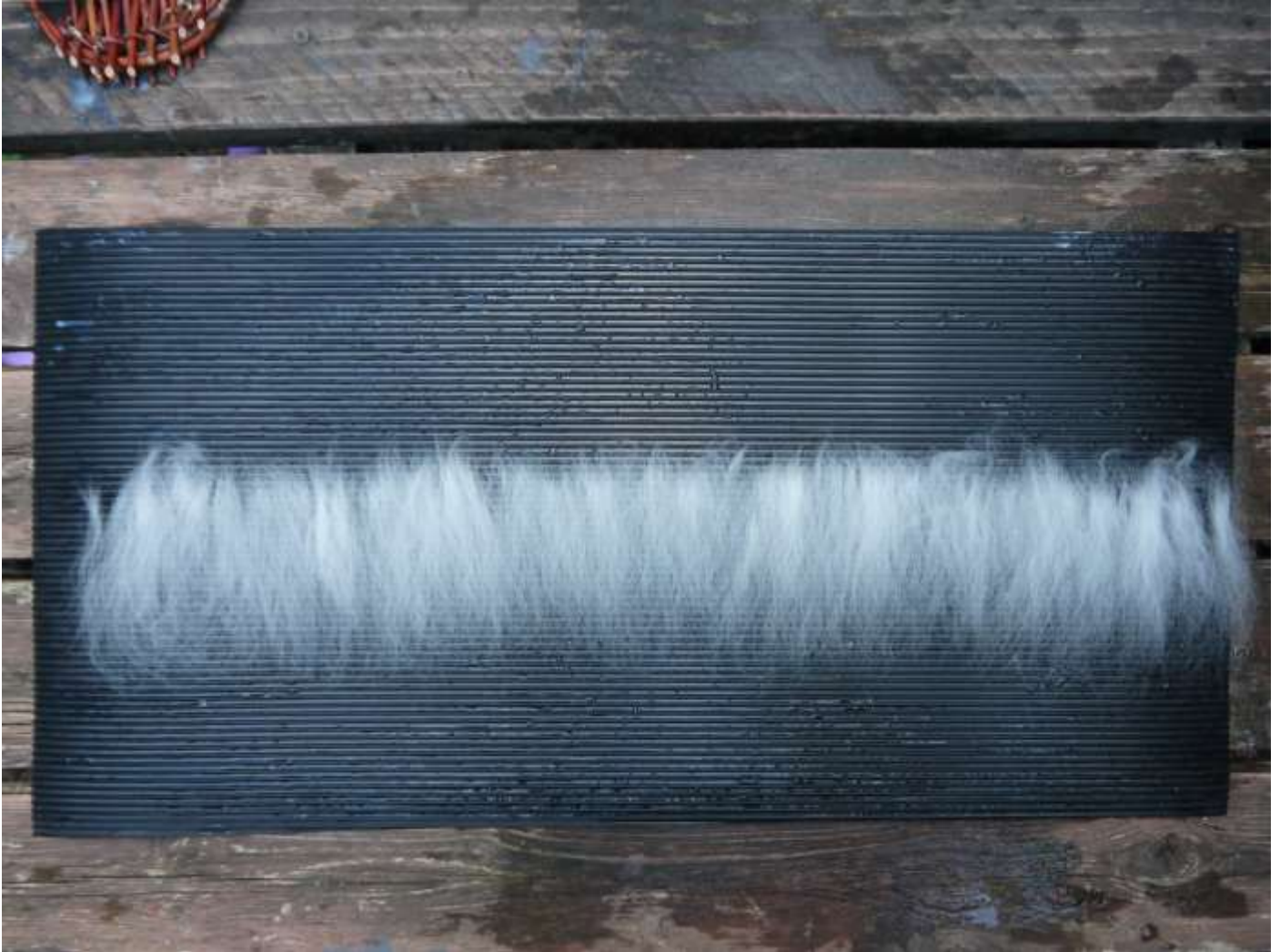
2. fázisban:

- 1-2 maréknyi száraz vöröshagymahéj;
- kevés festőnövény (élénk színű virágszirmok – pl. büdöske, muskátli; kis eukaliptusz-, erdei juhar-, vadszamóca-, stb. levelek, kisebb darabkákra morzsolt hagymahéj).
- 1 tk. timsó
- 1 ek. ecet
- nagyobb rozsdás vasszög
- víz
- pácolóedény
- vastagabb faágból levágott bot
- vékony, erős zsinór/madzag
- közepes zománcos lábós (amibe belefér a bot) és fakanál
- tűzhely/rezsó;

1 fázis: Nemezelés

A gyapjúból egyenletes pamacsokat tépkedünk, és egymás mellé – kis átfedéssel – tesszük, száliránnyal függőlegesen, egy vonalban a recés felületre, kb. 60 cm hosszan.

A letett sor közepére vízszintesen (szálirányt az eddigire merőlegesen elfordítva) második, keskeny réteget teszünk, ügyelve, hogy itt is legyen kis átfedés a tépések között.

Az alsó, felénk eső gyapjúszál-végeket a hüvelykujjaink hosszanti vonalában óvatosan felpödörjük, mintegy előkészítve a letett rétegek felcsavarását, majd szakaszosan, finoman felgöngyöljük a leendő zsinórunkat.

Eleinte szárazon, és csak egy irányban (alulról felfelé) sodorgatjuk – még mindig gyöngéden –, hogy minden szőrszálacska beálljon a csavarodás irányába, majd, ha kezdenek egymásba kapaszkodni a szálak, oda-vissza hengergetjük, és a recés munkafelületre kevés vizet spriccelve időnként bele-beleterelgetjük a még most is laza hengerünket.

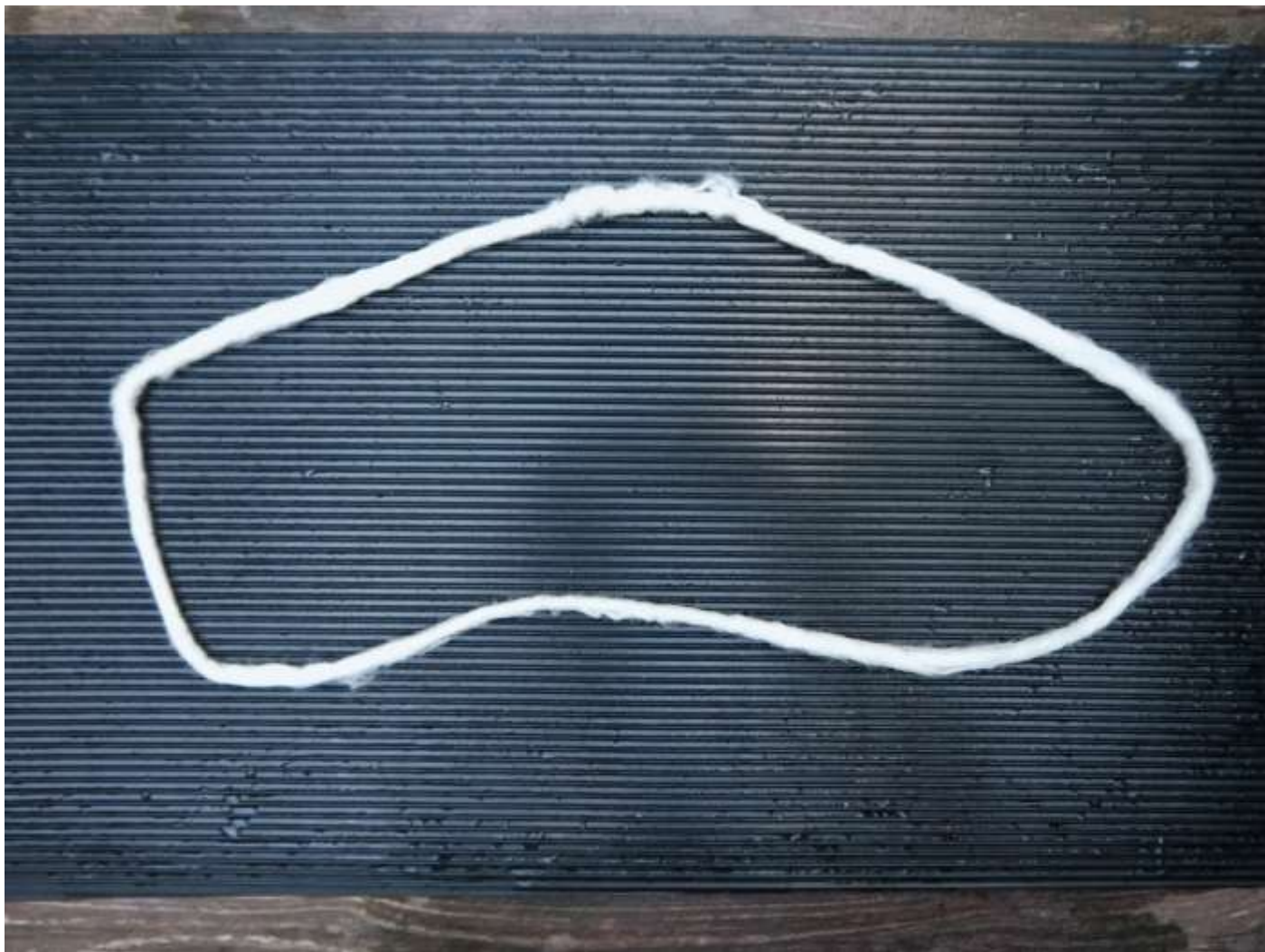
Amint a vizet kezdi felvenni, egyre határozottabban „söndörgetjük”, tenyerünket kissé be is szappanozzuk, és fokozatosan erősítve gyúrjuk.

Fontos, hogy a zsinór két végét csak akkor vonjuk be a vizezésbe-gyúrásba (hagyjuk szabadon, szárazon), ha már valamennyire felveszi a zsinórjellegét.

A két végét – kissé kilapítva, meglazítva az esetlegesen összesodródott szálvégeket – 2-3 cm-es átfedéssel egymásra helyezzük, és óvatosan (mintha akkor kezdenénk az elejéről a zsinórkészítést), szárazon, majd kevés vízzel, és fokozódó nyomással egybedolgozzuk a zsinór már előrehaladottabb részével.

Eleinte a két tenyerünket lazán rányomva egy-egy szakaszt gyúrogatunk, mindig arrébb-arrébb araszolva, hogy minden része egyenletesen át legyen dolgozva, majd két vagy akár több részre is behajtogatjuk, összetekerjük az egyre erősebb zsinórunkat, időnként szappanozva, majd a vízestálcába nyomva, kicsavarva, később a tenyerünk között dörzsölgetjük, aztán vászonba szorosan becsavarva hengergetjük.

A kellő tömörséghez a vége felé már a recés felülethez is csapkodhatjuk, ezzel egyre erősebb lesz.

Ha kész, tiszta vízzel a szappanmaradékot eltávolítjuk belőle, és száraz törülközőbe csavarva felitatjuk a vizet belőle, majd formára igazítva kiszárítjuk.

2. fázis: Festés

A kész nemezzsinórt egy kisebb tálban kevés víz és timsó elegyében tesszük pácolni, 30-60 percre. A festőlevet is elkészítjük: a tűzhelyen vizet forrásig melegítünk, a hagymahéjat beledobjuk, a vasszőget is belehelyezzük.

Együstös festési eljárással festünk, azaz a festőnövényeket, szöveget benne hagyjuk a festőlében a festés végéig.

Pácolás után a botra helyezve szorosan felcsavarjuk a nemezzsinórt (vagy a bot irányával párhuzamosan is tehetjük), közéjük festőnövényeket tehetünk, erősen megkötözzük több rétegben madzaggal.

A festőlébe helyezzük a nemezzel a botot, a timsós páclevet is beleöntjük, és lassú tűzön – épp csak forrásponton, néha megkevergetve – hagyjuk kb. 1 órát főni, majd lezárva a tüzet, benne hagyjuk kihűlni.

A lábosból kivéve levágjuk a kötözőanyagot, és kigöngyöljük a nemezzsinórt.

Az elkötésnek és beletett növényeknek köszönhetően eltérő színeket és formákat kapunk a nemez felületén. A vöröshagymahéj timsóval sárga színt ad, a vasszög hatására okkerré válik.

Tiszta vízben kimossuk, utópácolásként ecetes oldatban fél órát áztatjuk.

Végül újra kimossuk, és törülközőbe göngyölve kinyomkodjuk a vizet, formára igazítva – kissé újra áthengergetve – hagyjuk megszáradni.

